TEAM A

OO 1409 A

Christian Kieckens

DUIN BERGEN

PLEINGEHELEN DUINBERGEN

KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN

OPEN OPROEP 1409

So what is it that I know? Is it nature? Nature as such has no 'real' essence - no truthful secrets to be revealed. I have not come closer to anything essential other than myself and, besides, isn't nature a cultural state anyway? What I have come to know better is my own relation to so-called nature (i.e. my capacity to orient myself in this particular space), my ability to see and sense and move through the landscapes around me. Looking at nature, I find nothing ... only my own relationship to the spaces, or aspects of my relationship to them. We see nature with cultivated eyes. Again, there is no truthful nature, there is only your and my construct of such. Just by looking at nature, we cultivate it into an image. You could call that image a landscape.

Olafur Eliasson, tekstfragment uit *Seeing Yourself Sensing*, 2001, in *Olafur Eliasson*, Phaidon Press, 2002, p.124-127

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	BASISGEDACHTE	02 39			Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	SITE EN PANORAMA	03 39			

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	SITE EN BESTAANDE ARTEFACTEN	04 39			

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	SITE EN "RANDGROEN"	05 39			

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

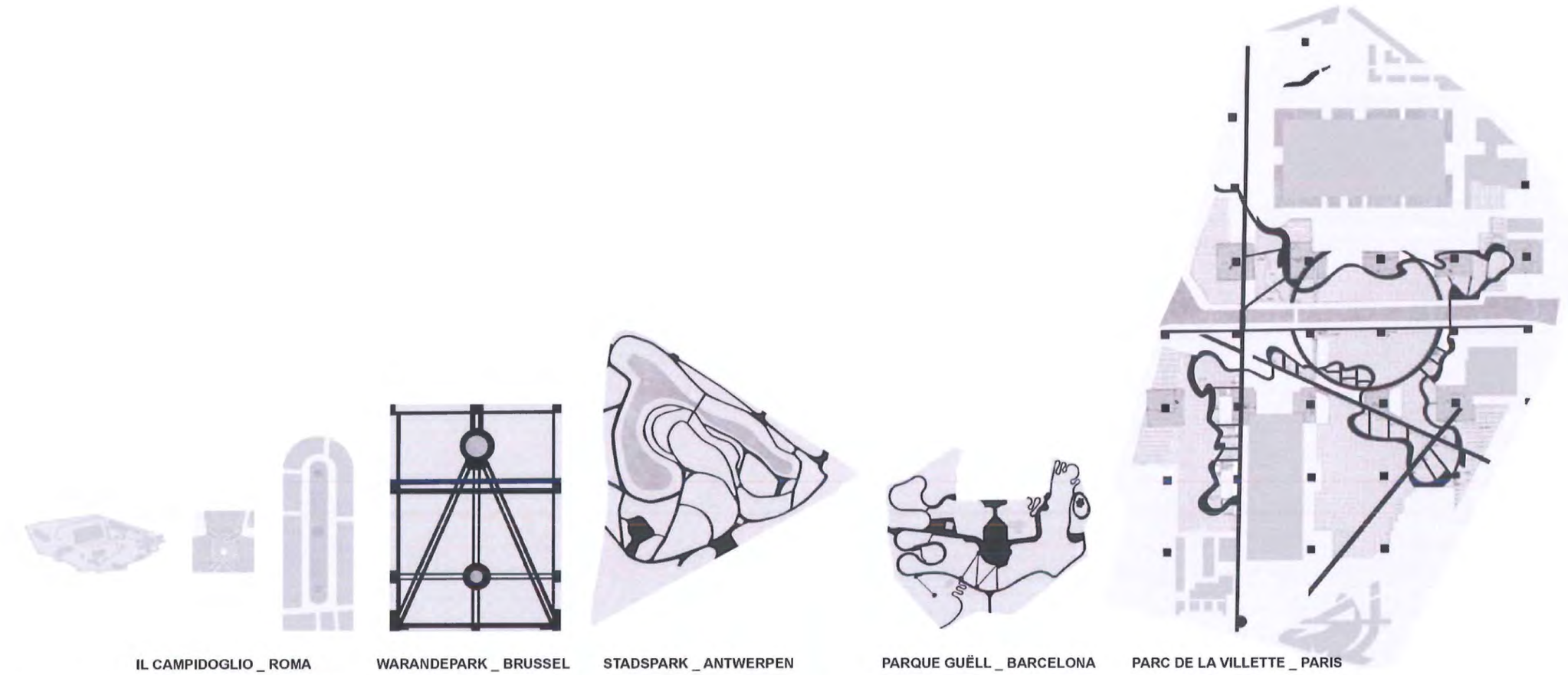

BEWEGINGEN EN GRADATIES

HOOGTELIJNEN

OOD	DUIN BERGEN _ COSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.
12 06 08	SITE MET BEWEGINGEN, GRADATIES EN HOOGTELIJNEN	06 39			

IL CAMPIDOGLIO _ ROMA

WARANDEPARK _ BRUSSEL

STADSPARK _ ANTWERPEN

PARQUE GUËLL _ BARCELONA

PARC DE LA VILLETTE _ PARIS

ACROPOLIS _ ATHYNAI

PIAZZA NAVONA _ ROMA

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	SITE EN INTERNATIONALE PLEINEN IN REFERENTIËLE GROOTTE	07	39		Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

PISCINA DE LECA DE PALMERA [ALVARO SIZA]

PARC DE LA VILLETTE [BERNARD TSCHUMI]

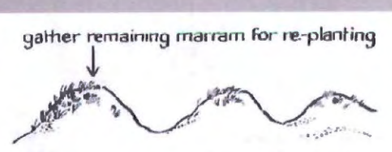
STEDELIJK PATROON BARCELONA [CERDA-GRID]

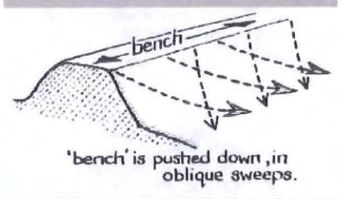

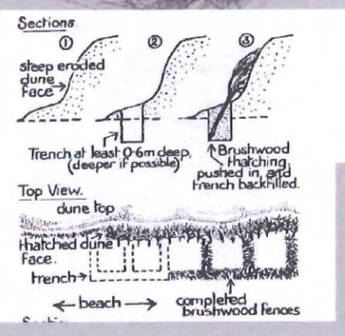
STEDELIJK PATROON NEW YORK

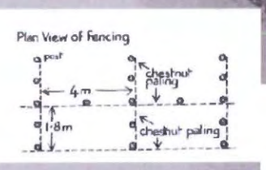
OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect
12 06 08	SITE EN INTERNATIONALE PROJECTEN EN GRIDS IN REFERENTIËLE GROOTTE	08 39			

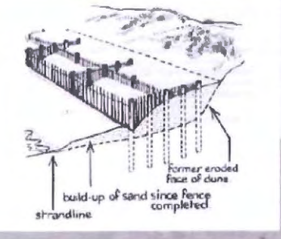

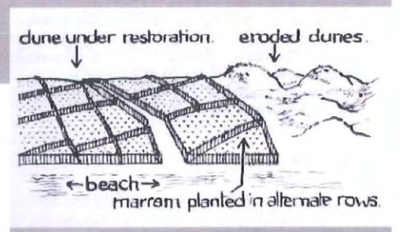

OOD	DUIN BERGEN _ KOMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	BASISHOUDING _ PRINCIPE VAN HERSTELLEN VAN HET DUINLANDSCHAP	09	39		

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

OOD	DUIN BERGEN _ KOMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	BASISHOUDING _ PRINCIPE VAN HERSTELLEN VAN HET DUINLANDSCHAP	10 39			

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN

In zijn boek "*Die Perspektive als 'symbolische Form'*" [1924-25] omschrijft Erwin Panovsky dat perceptie geen concept van oneindigheid kent. Elke vorm van het zien wordt onmiddellijk afgebakend. Dit impliceert het begrip "einde" en dus ook de horizon. Het summum van dit begrip in ons denken is de hemel: omdat we oneindigheid niet kunnen vatten, projecteren we de hemel als een blauwe koepel die ons omringt.

Verder heeft Panovsky het ook over "TASTRAUM". Het is juist dit begrip dat inherent vervat is met de perceptie van elk object door de toeschouwer, het zien. De tastbare ruimte tussen object en waarnemer is in feite niets anders dan een tussengebied met gevoel, gewaarwording, reflex en besef als ruimtelijke dimensies.

Maar er vindt een omschakeling plaats wanneer een object zich voordoet als voorstelling via de waarnemer, wanneer dit een weergegeven realiteit wordt. Het zo gecreëerd tussengebied speelt zich af in een zone die zich situeert tussen die voorstelling en de nieuwe waarnemer. Dit nieuwe gebied bezit echter de kracht van oneindigheid omdat het denken als spelregel wordt toegelaten, en de grenzen van "einde" weerlegd worden.

Door de ontwikkelingen op gebied van toeristische interventies en het toenemen van vrije tijd hebben sinds de 19° eeuw landschap en omgeving een voortdurende wijziging ondergaan. De 20ste eeuw werd voornamelijk gekenmerkt door de verdere evolutie van deze structuren die als een nieuwe laag het landschap hebben aangetast zonder er echter een nieuwe "plaats" van te maken. Het is aan de nieuwe ideeën van de 21ste eeuw om alles samen te brengen tot één bewustzijn via een proces van gewaarwordingen en het voor de hand liggen der dingen.

SITE en SITUATIE

Het gehele gebied van de zeven pleinen te Duinbergen - een aaneenrijgen van bestaande pleinen die nu voor allerlei disparate functies zijn ingevuld - is gesitueerd parallel aan de voetgangersdijk en aldus een tweede zone en open ruimte die de densiteit van zomer tegenover winter ondergaat. De bestaande interventies zoals parkeerplaatsen, golfterrein, enz dateren uit de naoorlogse jaren en kunnen het nieuwe beeld en het actueel omgaan met het openbaar gebied niet langer aan. Bijgevolg dienen ze herdacht te worden vanuit een nieuw gegeven. Dit brengt een reeks bijkomende bedenkingen met zich mee, zoals het verplaatsen van de bestaande functies, een nieuw aan te leggen dijk parallel aan de bestaande, nieuwe ondergrondse parkeerplaatsen, vrije ruimtes, de transformatie van bestaande open gebieden tot een vernieuwd duinenlandschap, enz ...

AGER et SALTUS

Naast de interventies m.b.t. de bestaande infrastructuur zijn er ook talrijke nietszeggende zones: atopi die gelukkig niet ingevuld zijn vanuit een toeristische drang naar 'bezetting'. Als bij toeval zijn allerlei ruimten overgelaten die precies door een gebrek aan economisch belang of aan interesse geen spontane ontwikkeling hebben ondergaan. Waar het toerisme door de natuur werd verdrongen heeft zij zich een weg gebaand doorheen dit toerisme. In deze dialectiek wordt het lezen van het landschap gesplitst in twee delen die niets met elkaar te maken hebben, met name voorstellingen en tegenstellingen, zonder hieraan echter werkelijke stellingen te koppelen.

LANDSCHAP en CONSTRUCTIE

Bijgevolg staan constructie en landschap naast elkaar zonder dat er sprake is van enige wisselwerking. De landschapsgedachte is aanwezig vanuit de pragmatiek van het vrij laten –over-blijven-, het natuurlijke is blijven bestaan in de overschotruimtes, waar een bewuste en wederkerige interventie het potentieel van beiden zou kunnen versterken. De natuur construeert zich volgens haar eigen patroon, terwijl elke constructie onderhevig is aan de wetten van de natuur.

MECHANIEK en NATUUR

De idiomen van de 18° eeuwse Europese parken en landschappen hebben in de 19° eeuw van de uitvindingen geen nieuwe interrelaties aangegaan. Het 19de eeuwse manifest van "mooi en lelijk" is zich blijven nestelen in een "beaux-arts" gedachte waarbij geen kwaad kan/mag geschieden en waarbij een a-priori esthetica de eerste genoegdoening is/wordt. De laatste decennia kwamen het besef en de ontdekking van de plaats en de werking van de natuur in een andere daglicht te staan, o.a. via beeldende kunst die zich in eerste instantie ontwikkeld heeft vanuit het thematisch klasseren en/of catalogeren.

MOVING STILL en STILL MOVING

Deze ontwikkelingen in de beeldende en landschappelijke kunst hebben onze perceptie grondig gewijzigd. In de meer recente benadering van landschap is het thema van de beweging steeds belangrijker geworden. Merkwaardig genoeg komt in veel gevallen de aanwezigheid van de plaats zelf als (tussen)moment of interval – de traagheid of het stilstaan van de tijd – niet steeds aan bod. Inherent aan het duinengeheel is een hele reeks bewegingen (langs het water, op het land, per fiets, te voet) - van stilstaan over traag naar snel - . Een half uur betekent er 100 meter, 100 meter betekent eveneens 50 seconden, 50 seconden betekenen op hun beurt 400 meter, enz ...

GELAAGDHEID van/en TIJD

Dit samengaan van verschillende bewegingen, van verschillende snelheden, en ook van verschillende relaties en handelingen maken dat deze "plaats" een eigen identiteit wil opeisen die er nu niet is. Er is nu enkel een lege ruimte die echter vanuit haar eigen leegte nog geen karakter heeft. De dingen zijn er omdat ze er moeten zijn, zonder meer. Ze zijn gewoon restanten maar hebben de plek niet ingenomen. Er is geen sprake van innemen en van verinnerlijken. Tijdsdimensies tussen de verschillende gebieden en gebruikers kunnen nu aanleiding geven tot andere interrelaties.

CONCEPT en PERCEPTIE

Interventies kunnen nu het landschap versterken, en een nieuwe leesbaarheid bieden aan de gebruikers. Lezen betekent begrijpen, in begrijpen zit het woord/begrip "grijpen". Het zien van het landschap moet aanleiding geven tot begrijpen. Het be-grijpen van het landschap leidt tot her-inneren. Het landschap behoort aan iedereen. Elk concept moet dit duidelijk stellen en aanleiding zijn tot deze overdraagbaarheid.

ONZICHTBAAR en MENTAAL

Duidelijkheden zitten soms vervat in aanvaardbare on(be)grijpbaarheden: de natuurlijkheid van een constructie, de logica van een opbouw, het voor de hand liggen van een interventie, ... Kunst staat hier diametraal tegenover gekunsteld. Constructie en kunst zijn gelieerd tot en met elkaar vanuit een houding van omgaan met de dingen, met natuur en standvastigheid, met landschap en beweging, met mechaniek en tijd, met gelaagdheid en interferentie. Deze relatie manifesteert zich in afwezige aanwezigheid versus aanwezige afwezigheid. Ze speelt in op het terrein van natuurlijkheid en kunstzinnigheid.

KUNST en LANDSCHAP

Voor dit hele terrein wordt geopteerd om via allerlei invalshoeken en vanuit de bodem te komen tot interventies die, ver van elk formalisme, gekenmerkt worden door een mentale sterkte en aanwezigheid. Het volledige terrein wordt via onafhankelijke fragmentatie ééngemaakt tot één kunstlandschap waarbij ingenieur, architect, landschapsarchitect en kunstenaar een nieuw beeld ontwikkelen en waarbij een "site specific" en "site generated" project ontstaat. Via een reeks "processen" worden de tussenzones beschreven op een manier die opnieuw zin geeft aan een andere definitie van schoonheid in dit nieuwe beeld, in dit nieuwe denken, in dit vernieuwd collectief herinneren.

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder de schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect

SITE en COLLECTIVITEIT

Bepaalde sites komen vanuit hun aard in aanmerking om een plaats van interventie te worden. Het zijn die specifieke tussengebieden waarvan het in bezit nemen als een evidentie wordt beschouwd en aanvaard. Het parcours rond de duinenkrater als een atlas van bewegingen en referenties, naar tijd en plaats is een eerste verdichting. Er is de relatie met de zee, het theatrale van de zeeslagen, de zee als decorum vanuit het land. Er is de perspectivische vernauwing en dubbele inzet van licht en tegenlicht. Er zijn de natuurlijke hoogteverschillen, het in de wind lopen en uit de wind vertoeven, het herinvullen van desperate plekken die elke esthetische hedendaagsheid tarten zoals de parkeerzones, er is het blokkeren van een anekdotisch achterhaald pseudo-romantisch golfterrein dat zich als een oude dame nestelt in de glooiing van een duin, zonder er nog enige voeling mee te hebben …

INTERVENTIES en UITINGEN

Dit in bezit nemen van de plek uit zich door middel van een reeks interventies, die gaan van eco-laboratorium tot artistiek exponent, van herwaardering van bestaande artefacten en het ont-dekken van onzichtbare aanwezigheden tot het aanbrengen van accenten, van woord tot beeld, van stilstaand tot bewegend, van licht tot geluid, van vastgeworteld tot verplaatsbaar, van individueel tot collectief ... met enkel één doel voor ogen: de essentie van de plek versterken vanuit de eigen context. De herschikking van het landschap enerzijds en de deelnemers aan de dissonanten anderzijds zijn ontwikkeld en gegroeid op basis van hun affiniteit met dergelijke plaatsen en met de materie en de context zelf.

THEMA en TAAL

Vanuit die materie en context worden thema's ontwikkeld die aanleiding geven tot processen en vraagstellingen. Een weg van één kilometer en het interval van een plateau, een wandelpad doorheen een herbouwd landschap, een uitgestrekte zicht en perspectief op haven en eilandengroep, de stilte van het landschap en het geluid van een gesprek ... Deze individueel menselijke tussenkomsten komen aan bod tegenover het landschappelijk reconstrueren ... waarbij telkens de eigen taal wordt gehanteerd als een uiting van overleven.

GENERIC / GENEROCITY

Het geheel van deze gedachtegang stelt zich tot doel om niet een objectmatige afstandelijk naast elkaar plaatsen van objecten te bewerkstelligen als een collectie van kunstwerken (naast de kunstwerken van landschappelijke aard) maar om een geïntegreerd beeld te verkrijgen waardoor verschillende lagen van het "zien" wordt gecreëerd. Deze lagen zullen zich vertalen in een reeks van andere aanwezigheden, in andere functies, in onderlinge distorties, om zodoende een nieuw soort "plek" te doen ontstaan. Een nieuwe topografie waarbij het nieuwe geschreven wordt vanuit het bestaande landschap, vanuit het zien naar dit landschap, en dat zo op zijn beurt een opnieuw aanleiding geeft tot nieuwe gewaarwordingen.

Vanuit deze bedenkingen en dit mentaal parcours worden aldus een ganse reeks bewegingen gecreëerd die als volgt schematisch worden ingezet:

DUIN BERGEN [KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN]

#1 NATUUR HERSTELLEN

[MAINTENANT LE PAYSAGE – naar Bernard Tschumi]

DUINENLANDSCHAP

De doelstelling om het bestaande duinenlandschap te bewaren, te verstevigen door er via een nieuwe structuur een aaneenschakeling te verkrijgen en het natuurlijke opnieuw te laten overheersen.

#2 RUIMTE GEVEN

[ESPECES D'ESPACES – naar Georges Perec]

DUIN PARTIJEN

Herstructureren van de bestaande duinpartijen, toevoegen van ene parallelle reeks duinbergvlas waardoor duinen zich opnieuw parallel aan de bestaande dijk kunnen ontwikkelen.

DUIN KRATER

Het vrij laten van de bestaande centrale duin en deze los te zien van elk e functie die de natuurlijke impact teniet doet.

#3 GEBRUIK EN VERPLAATSING

[NATURE MORTE I STILLEVEN]

PARALLELLE DIJK

Het ontwikkelen van ene parallelle dijk die –met lichte knik- zich perspectivisch richt naar de omgeving van techniek en water enerzijds, maar die los van elke toegevoegde functie, een nieuwe kijk geeft op natuur, op eb en vloed,. Het flaneren in een nieuw gebeuren.

GOLFKAMERS

De verplaatsing van het bestaand romantische golfterrein naar een actuele plek waarbij het dak van een parkeergarage en dus een plein tussen de gebouwen wordt heringericht als nieuwe actueel golfterrein, gebaseerd op een systeem van kamers, maar met een generisch systeem waarbij doorgangen en geometrie zorgen voor een eigen parcours dat elke golfspeler zich in zijn hoofd opbouwt.

VILLA ALS TYPE

De introductie van en nadenken over de randen van ene open gebied, het inlaten van hedendaagse architectuur waarbij de "villa" als type wordt genomen en wordt omgezet in ene hedendaagse interpretatie, met een eigen specifieke vormentaal. Het verhaal van een verder zetten van ene gedachtegoed zonder er de formele anekdotiek van over te nemen.

#4 VERDICHTEN & BELICHTEN

[LICHT! MEHR NICHT! – naar Johann Wolfgang Goethe]

ONTDUBBELDE RANDEN

Het wandelparcours rondom de duinenkrater met een verdichte groenen zone langsheen de straat om zo het mechanisch verkeer van de flaneren af te scheiden via ene soort van verstedelijkt groen, donker en een strook van los duingras, licht van kleur die het pad van de duinkrater afscheidt; Het pad als wisselplaats tussen mechaniek en leegte.

PERSPECTIEF EN TEGENPERSPECTIEF

De vernauwingen en hoogtes en laagtes in de bestaande landschappelijkheid als uitdaging voor de werking van de gekende thematiek van licht en tegenlicht (noorderlicht versus zuiderzon) en tevens de perspectivische zichten naar stad en water enerzijds en natuur en zand anderzijds.

CONDENSE CONSTRUCTIES

Het dichtbouwen (of zelfs voorstellen tot ombouwen) van de rand van de open ruimte.

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.
12 06 08	NOTA _ #2	12 39			

HOLTES EN VOLTES

Condenseren betekent het creëren van holtes die door voltes worden omgeven: een pad rondom ene krater, een gebouwenrij rondom ene pleingeheel, een dijk naast een bestaande dijk, duinen als bindend element.

#5 OMGEVEN – GEVEN OM

[STAND DER DINGE _ THE NATURE OF THINGS]

PROMENADES

Vanuit de idee zoals ontwikkeld door Jozef Stübben dat zich relateert tot de 19°-eeuws flaneren worden bijgevolg een aantal - verscheidene en verschillende - promenades ontwikkeld die elk zorgen voor een eigen identiteit. Zowel de 750 meter lange dijk als het parcours rondom de krater zijn de belangrijkste getuigenissen.

BERGEN HERBERGEN

Generositeit betekent op ene genereuze manier omgaan met bestaande gegevens: duinen herbergen is bijgevolg even belangrijk zoniet belangrijker –ecologisch gezien- als elke vernieuwing die vanuit cultuur kan worden bedacht. Natuur bestaat trouwens niet zonder cultuur …

CULTUUR EN NATUUR

Cultuur en natuur behoren tot elkaar, ze gedragen zich tot elkaar zonder enige vorm van superioriteit. De ene kan niet zonder de andere, temeer omdat zowel cultuur als natuur niet eng taalkundig dienen te worden begrepen maar ingezet dienen te worden in een (ver)nieuw(d) gedachtegoed.

GEBOUWD GROEN

Groen wordt niet vrij gelaten te groeien, groen dient te worden gesnoeid, gebonden, gedirigeerd. Pas dan ontstaat natuur zoals in een gebouwde constructie.

AANTASTEN BETASTEN EN VRIJWAREN

Een landschap wordt mentaal aangetast (wat niet wil zeggen dat het mag leiden tot vernietigen), het wordt in gebruik genomen vanuit het "zien", vanuit perceptie om als dusdanig een proces van verwerking te zijn. De enige vernietiging dat ene landschap zich kan veroorloven is deze zoals Thomas van Aquino heeft bepaald "Vernietigen om weer op te bouwen". Het landschap te Duin Bergen is vernietigd en klaar om weer opgebouwd te worden.

ATOPOS / ANATOPOS

Een "plaats" zou dus het tegenovergestelde zijn van een ruimte. Of, eerder nog, het is een ruimte die niet te maken is, onmogelijk, ondenkbaar. In één woord gezegd: vreemd. Ingenomen, op zichzelf staand, onvergelijkbaar met elke andere ruimte. En tegelijkertijd verplaatst daarbij de kunstenaar die een plaats ontdekt, –etymologisch beschouwd wil dit zeggen dat hij een plaats betreedt, zijn eigen intimiteit binnenkomt via een soort "corps-à-corps" – elk idee van wat wij er net daarvoor van hadden gemaakt.

Georges Didi-Huberman

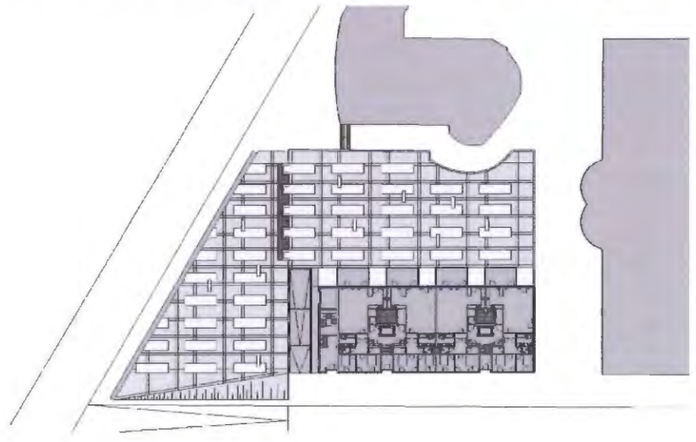
Vanuit dit gegeven worden bepaalde thema's geïntroduceerd die aanleiding geven tot interventies die doorheen een eigen vorm van afwezigheid de reeds aanwezige structuren een nieuwe bestaansreden geven. Er is de landschappelijk-natuurlijke benadering van de volledige site, de wetenschappelijke, de objectmatig/taalkundige en de gevoelsmatige. Elke benadering gaat een wisselwerking met een andere aan. Zo genereren lichtinterventies accenten die op hun beurt een nieuwe kijk bieden op interpretaties over het landschap; de taalkundige interventies reflecteren over het lezen van dit landschap; de technische interventies verstoren of versterken de wetenschappelijke, enz …

Voor elk van de onderliggend vermelde landschaparchitecten/kunstenaars maakt de benadering van situaties zoals deze te Duinbergen integraal deel uit van hun manier van denken. BENOÎT FONDU Landscape architects / F-LA [BE] voor de herstructurering van het landschap, CHRISTOPH FINK [BE] voor het vastbinden van een "plek" aan een idee, gedachte, ervaring van bewegingen, MATT MULLICAN [USA] voor de introductie van een stedelijk patroon als stelling en houding van het hedendaags maatschappelijke tegenover het geconstrueerde.
In een tweede laag wordt gedacht aan OLAFUR ELIASSON [DK/DE] voor specifieke plaatsgebonden confrontaties, ROMAN SIGNER [CH] voor het plaatsen van accenten in de context en ANN-VERONICA JANSSENS [BE] voor het werken met natuurlijk en kunstmatig licht.

MASTERPLAN

Vanuit de gehele site wordt door de curator vanuit de functie van coördinator een "masterplan" – blauwdruk – te worden opgemaakt dat als basis dient voor alle interventies. Dit plan is een "sneuvelplan" waarop de verschillende geselecteerden elk vanuit hun eigen context bepaalde accenten leveren om het geheel te versterken. In die zin dient dit plan te worden opgevat als een onderlegger, zonder enig formeel standpunt, maar met de nodige vrijheid en openingen. op deze wijze kunnen eventuele nieuwe functies worden integreert om zonodig te zorgen voor een actualiteit van andere aanwezigheden dan louter de visuele en deze van de louter functioneel van toevallige doorgang van bezoekers en wandelaars of de noodzakelijke van de scheepvaart.

Het werk van de landschaparchitect is een eerste interventie die de sterkte aan het gehele territorium dient te geven, niet alleen aan de zichtbare laag van het landschap, maar tegelijkertijd gegroeid dient te staan vanuit de landschappelijke condities en bodemgesteldheid. Tevens doorheen de nieuwe functies kunnen aanpassingen worden toegevoegd aan het bestaande patroon. Dit nieuwe landschap – een landschappelijke tuin parallel aan de bestaande dijk, een nieuw concept voor de vrijwaring van het duinenlandschap – kan aldus nieuwe beelden doen genereren die zich tevens kunnen wijzigen doorheen het proces tijdens de aanleg zelf. Het negentiende eeuwse patroon van esthetische landschappelijkheid zoals het plan Stübben, wordt hierdoor overhoop gehaald door de integratie van een andere taal die ontstaat vanuit een nieuw wereldbeeld. Het plan ontstaat vanuit ene bewustzijn dat niets louter esthetisch meer kan zijn, dat er een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid is tegenover land en landschappelijkheid en dat dit landschap evenzeer een "constructie" is wil het zich vast houden aan een geheel van durende interventies.

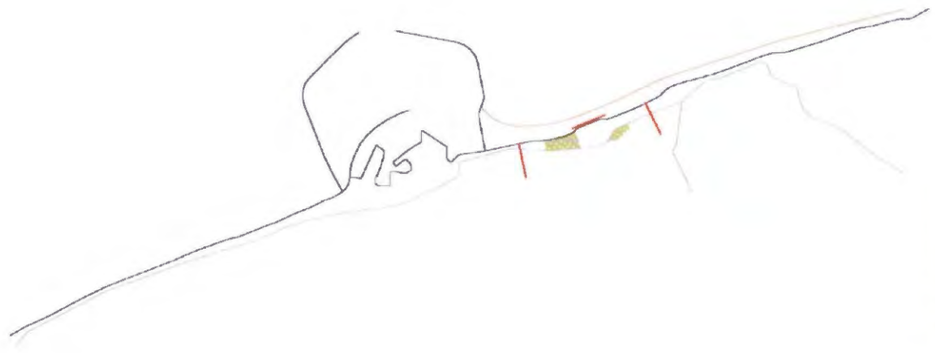

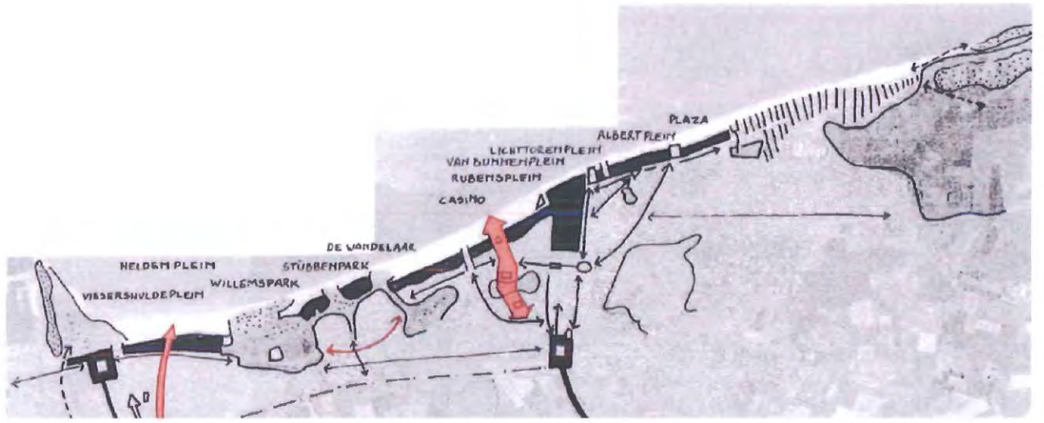
OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect
12 06 08	NOTA _ #3	13 39			

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	NATUURGEBIEDEN GELINKT AAN KUSTLIJN	14 39			

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

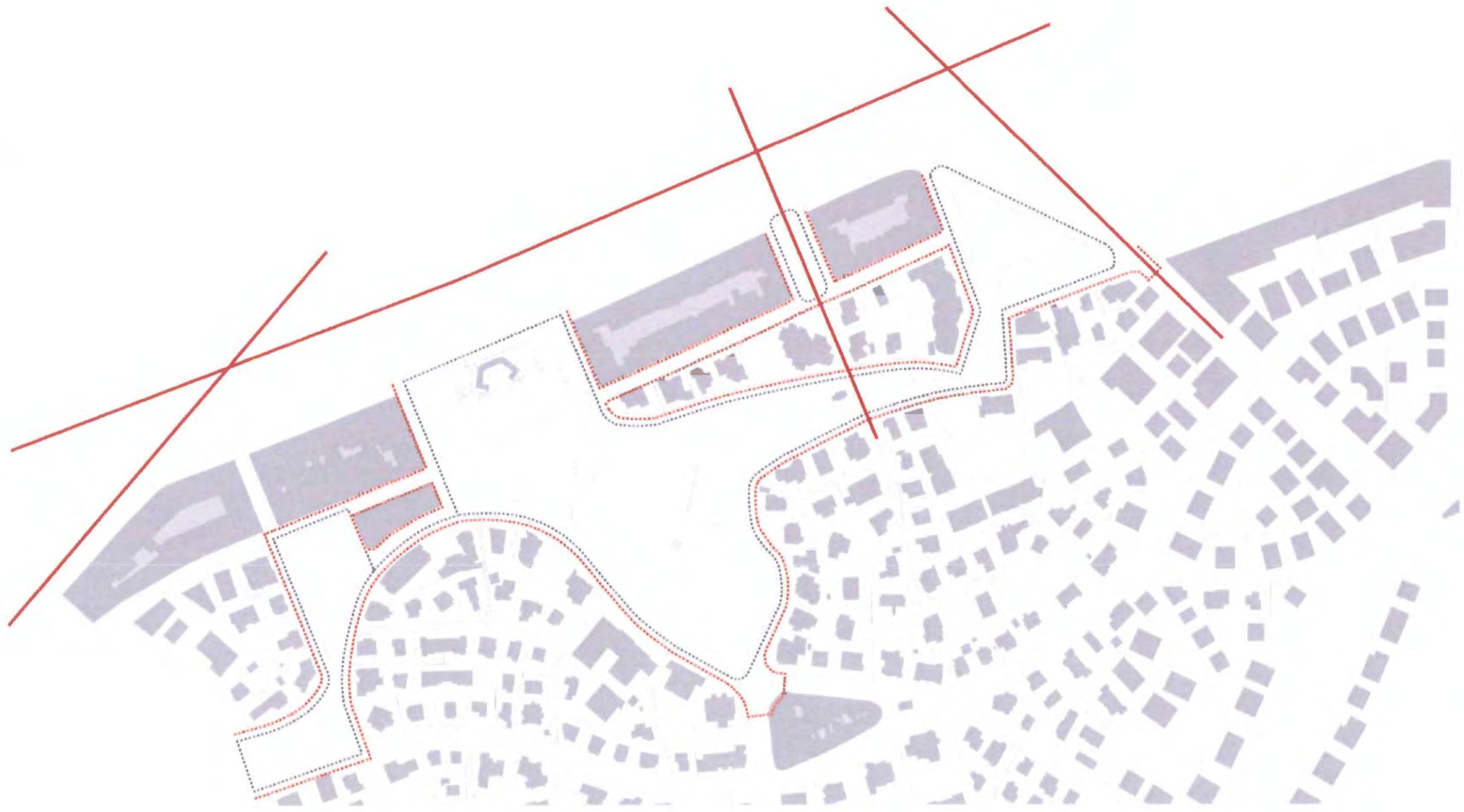

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect
12 06 08	ONTWIKKELING KNOKKE-DUINBERGEN-HEIST	15 39			

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	SITE MET OPGAVEBEGRENZING EN GRENSVERLEGGING	16	39		

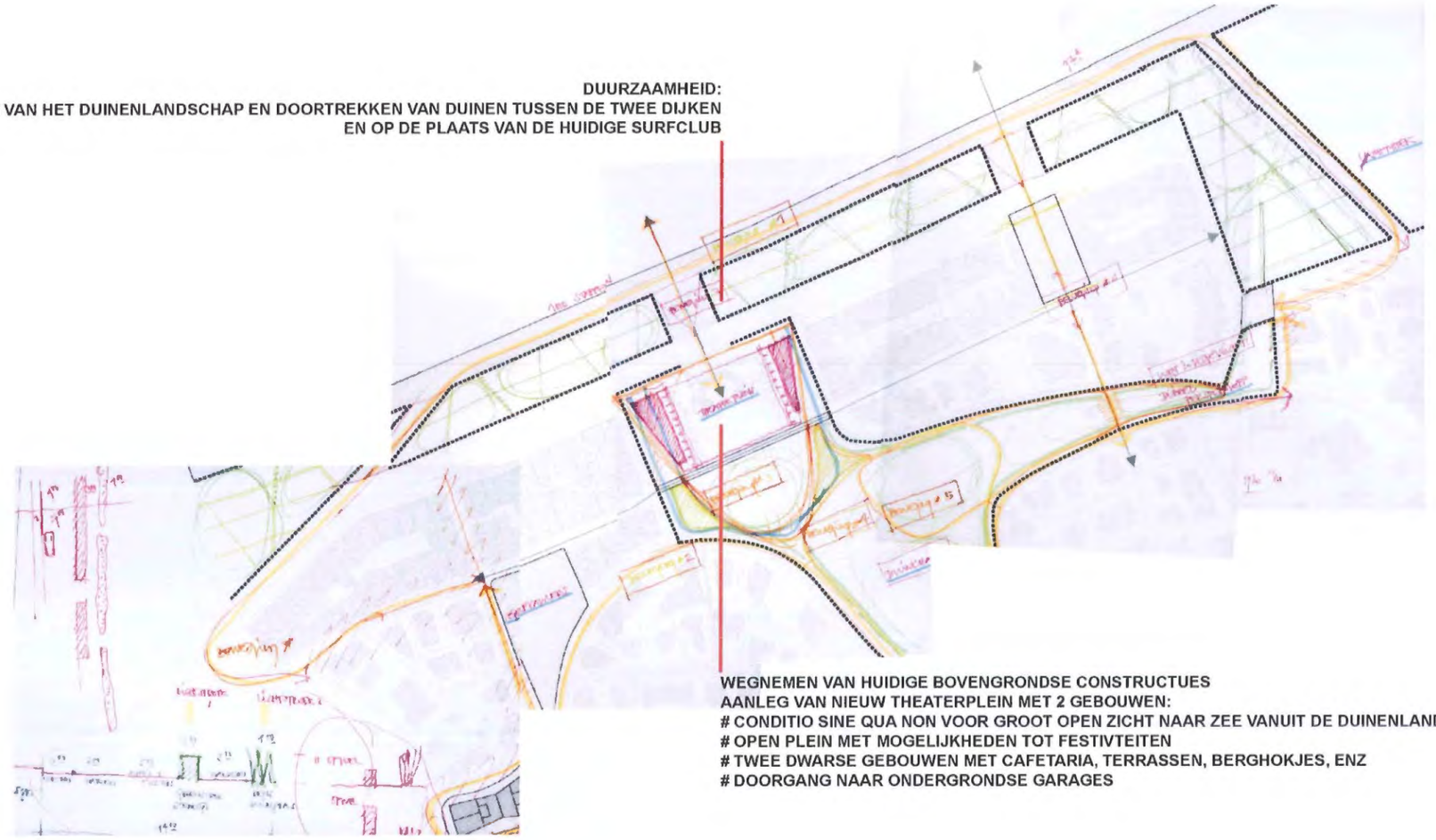
Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	SITE, GRENSVERLEGGING EN DOORTREKKEN VAN BELANGRIJKSTE ZICHTLIJNEN	17	39		

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect

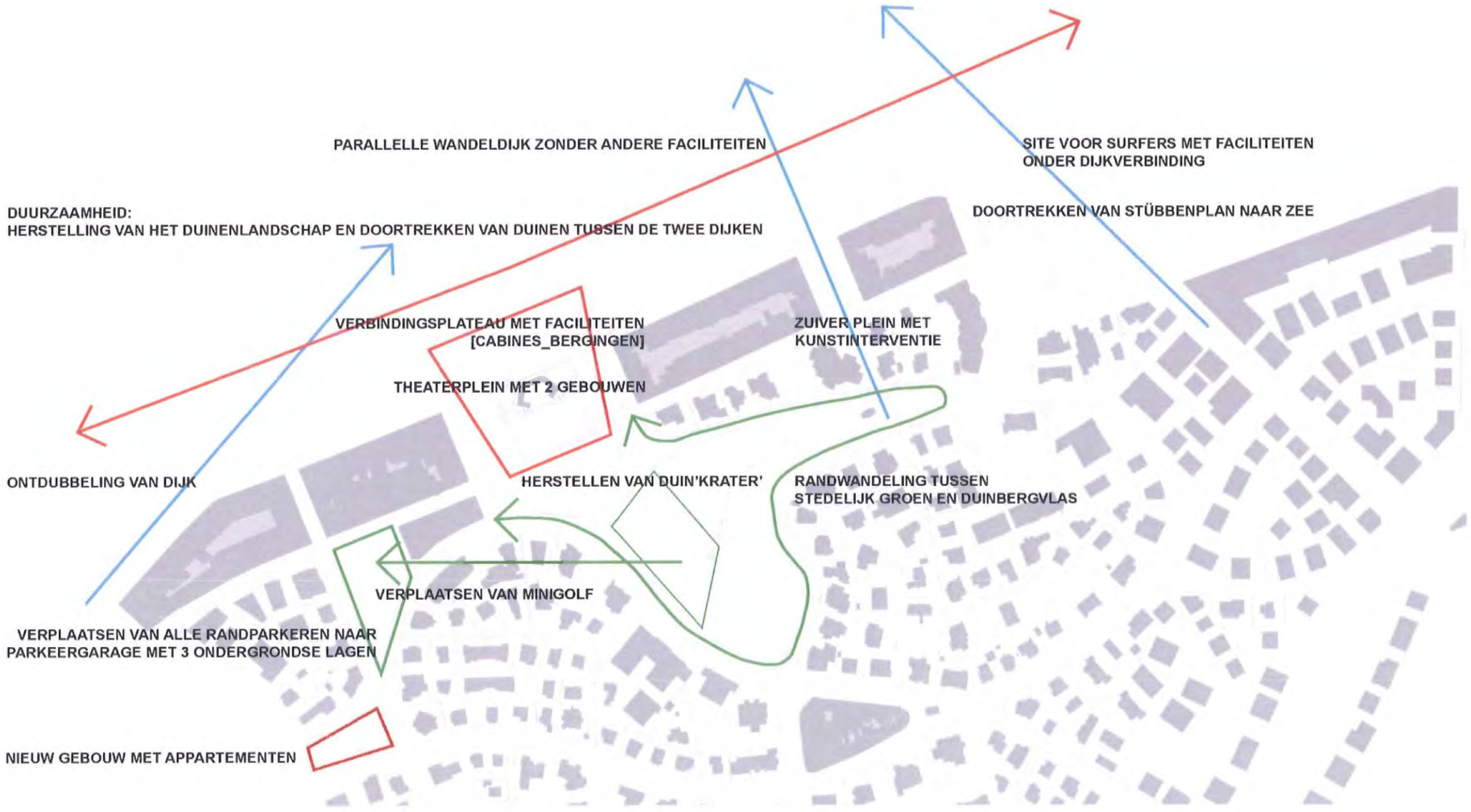
DUURZAAMHEID:
HERSTELLING VAN HET DUINENLANDSCHAP EN DOORTREKKEN VAN DUINEN TUSSEN DE TWEE DIJKEN EN OP DE PLAATS VAN DE HUIDIGE SURFCLUB

WEGNEMEN VAN HUIDIGE BOVENGRONDSE CONSTRUCTUES
AANLEG VAN NIEUW THEATERPLEIN MET 2 GEBOUWEN:
 # CONDITIO SINE QUA NON VOOR GROOT OPEN ZICHT NAAR ZEE VANUIT DE DUINENLANDSCHAP
 # OPEN PLEIN MET MOGELIJKHEDEN TOT FESTIVTEITEN
 # TWEE DWARSE GEBOUWEN MET CAFETARIA, TERRASSEN, BERGHOKJES, ENZ
 # DOORGANG NAAR ONDERGRONDSE GARAGES

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	IDEEËN OV ER DE VERDICHTE RAND ROND DE DUINKRATER	18 39			

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

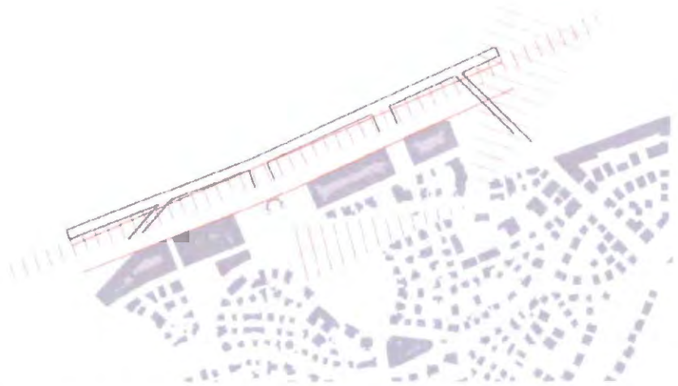
OOD	DUIN BERGEN _KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	SITE EN VERANDERENDE BEWEGINGEN	19	39		

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	RESULTAAT VAN BEWEGINGEN T.O.V. GEVRAAGDE ZONERING	20	39		

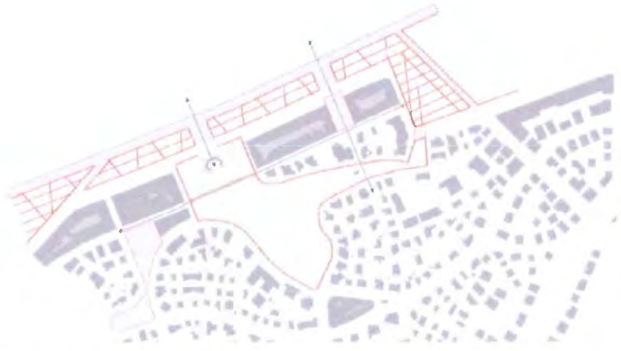
Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

PERSPECTIEF - DUBBEL PERSPECTIEF

INTERVENTIES VAN KUNST IN DE OPENBARE RUIMTE ALS ONDERLEGGER

GRID PARALLELLE WANDELDIJK

PARKEERGARAGES

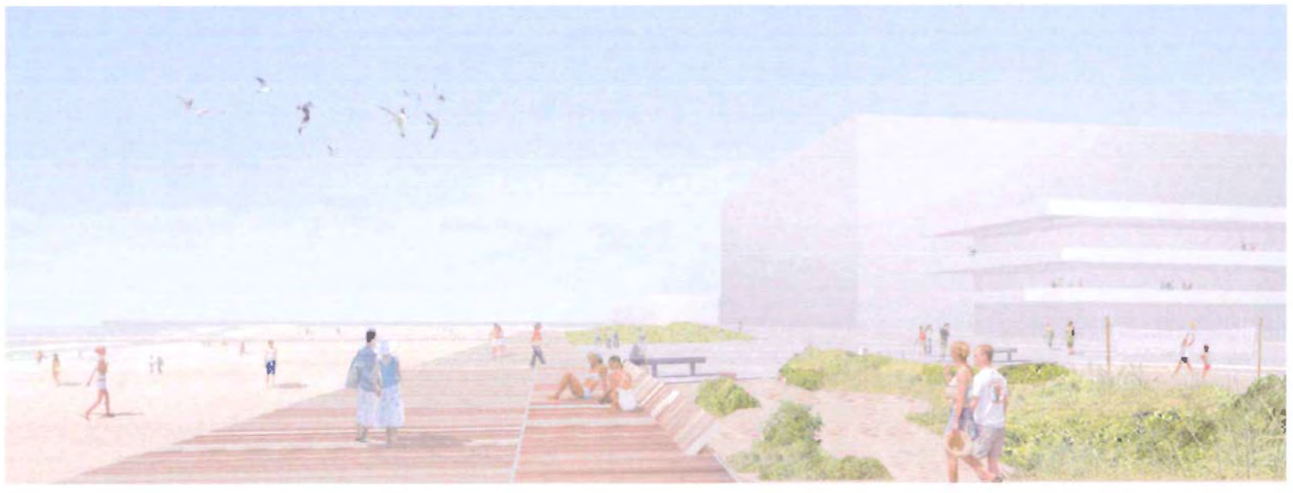
OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.
12 06 08	SCHEMATISCHE ANALYSE VAN BEWEGINGEN EN OPPERVLAKTES	21 39			

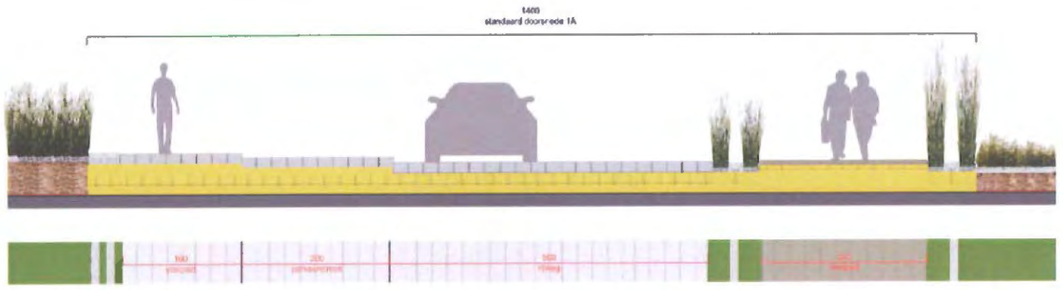
OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	FINAAL PLAN	22	39		

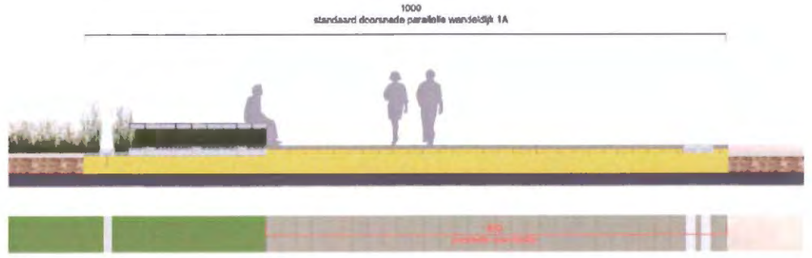
Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

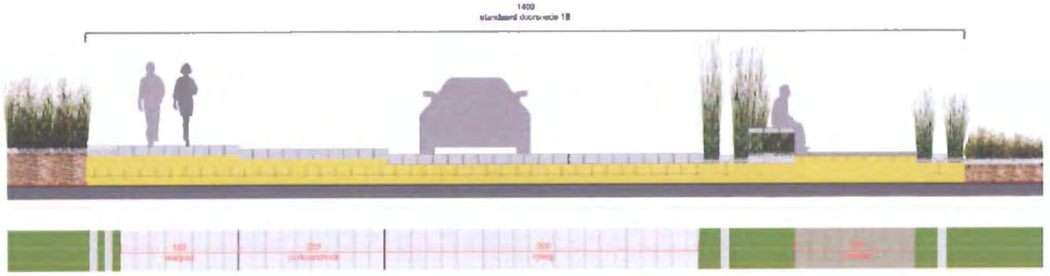

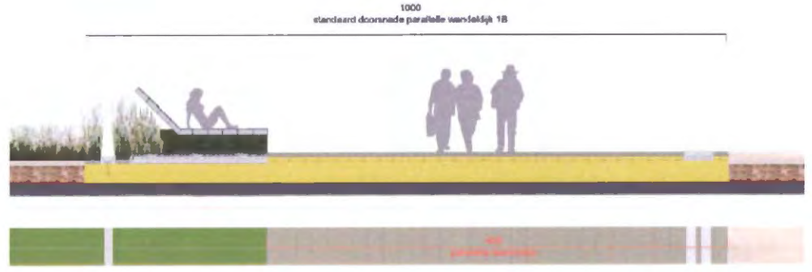

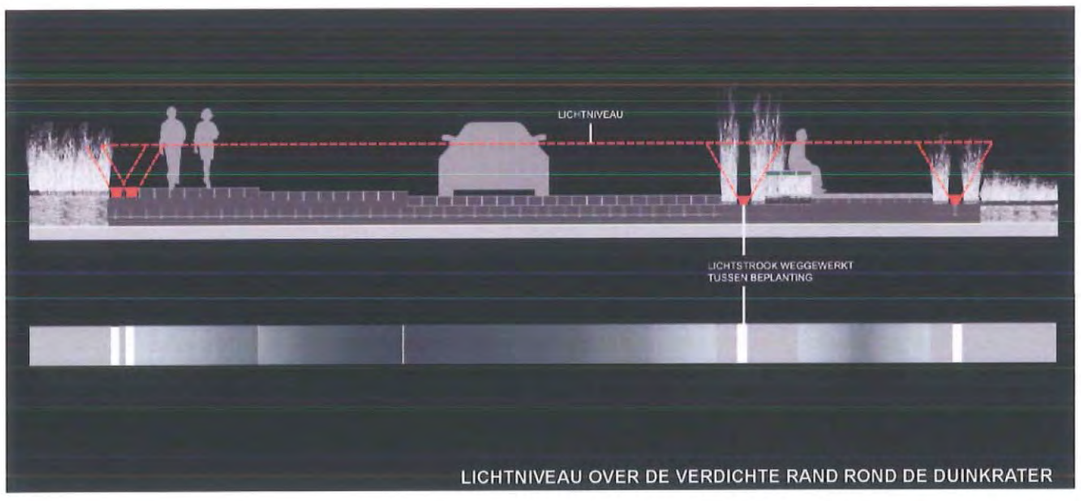
OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	IDEEËN OVER DE PARELLELLE DIJK EN ATMOSFEER	23 39			Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect

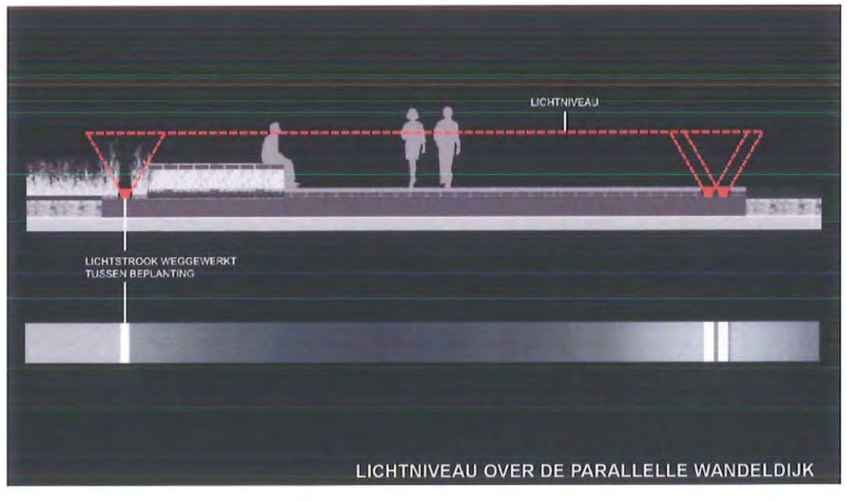

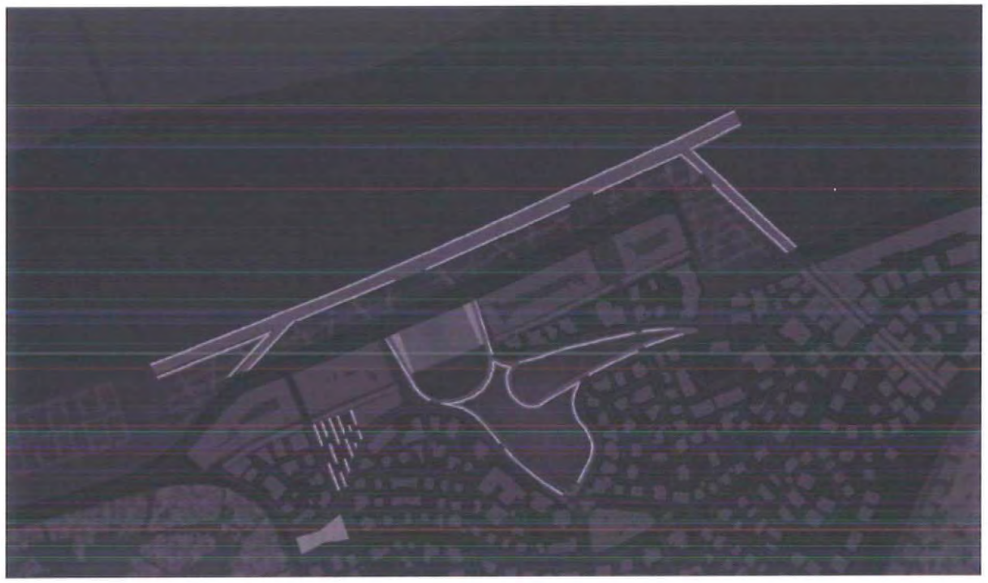
LICHTNIVEAU OVER DE VERDICHTE RAND ROND DE DUINKRATER

LICHTNIVEAU OVER DE PARALLELLE WANDELDIJK

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	IDEEËN OVER DE PARELLELLE DIJK EN DUINKRATER - LICHTNIVEAU	24 39			

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

OOD	DUIN BERGEN _ KOMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	LICHTSTUDIE _ HERSTELLEN VAN HET DUINLANDSCHAP	25	39		

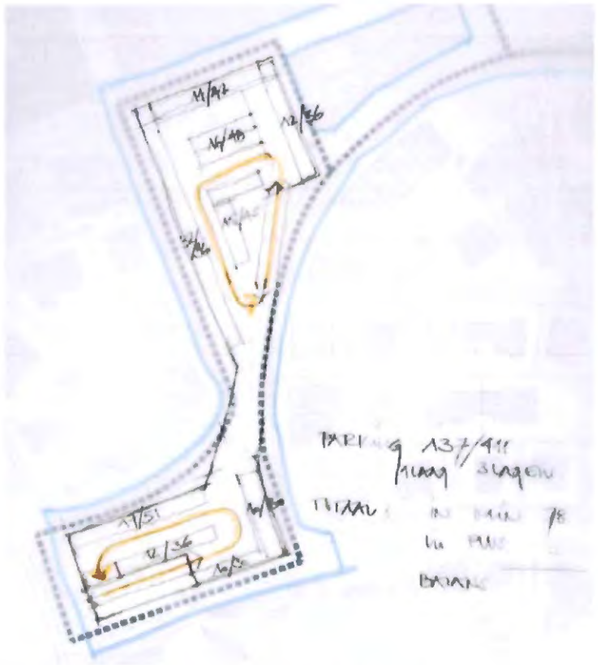
Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect

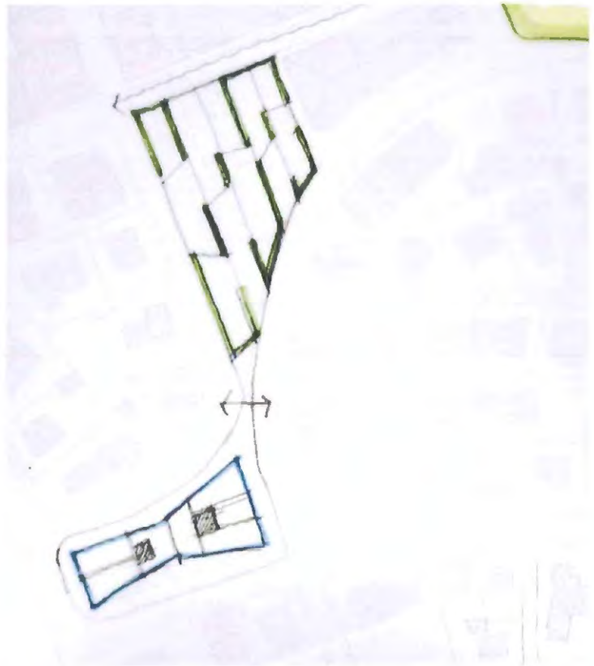

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	IDEEËN OVER DE DUINKRATER EN ATMOSFEER	26 39			

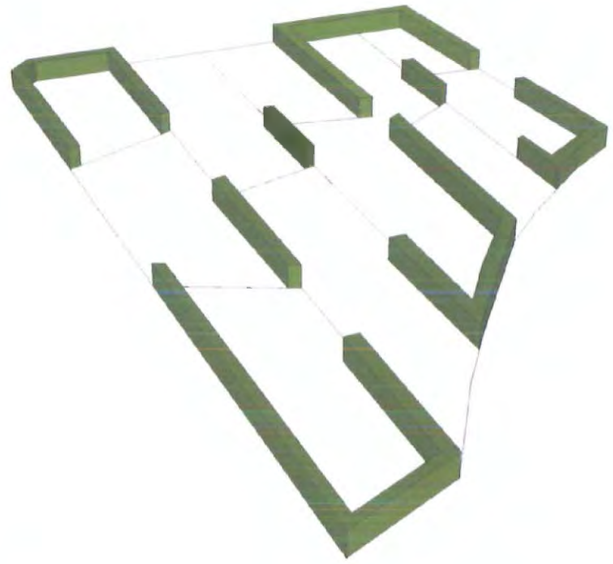
Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

ONDERGRONDSE PARKEERGARAGE 3 LAGEN

DAK ALS AANGELEGD PLEIN_MINIGOLF

GOLFKAMERS

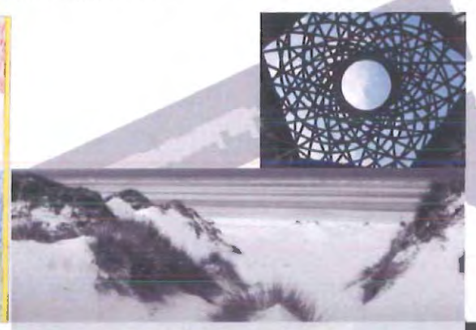
OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	IDEEËN OVER GOLFKAMERS ALS BEDAKING VOOR DE PARKEERGARAGE	27	39		

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

MATT MULLICAN: COSMOLOGY

OLAFUR ELIASSON: CONTEMPORIST

ROMAN SIGNER : ALLER/RETOUR

ANN-VERONICA JANSSENS: LIGHT AND FOG

CHRISTOPH FINK: ATLAS DER BEWEGINGEN

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	SYNTHESEDOCUMENT VAN KOSMOLOGIE EN INTERVENTIES	28	39		

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect

CHRISTOPH FINK [ATLAS DER BEWEGINGEN # ...]

Dit vernieuwd wereldbeeld en de ervaring ervan kan worden omgezet via een atlas van bewegingen die op bepaalde plaatsen verdichtingen van ervaringen doen ontstaan, door geschreven of gesproken reflecties, andere beelden, enz. Het parcours rond de duinenkrater verwordt aldus tot een weerbarstig geheel waarin tevens ene poëtische kracht verscholen zit: het is een beweging van meerlagigheid: het pad is er als wandelweg, als fietsroute, pragmatisch, maar in tweede lezing –zoals elk landschap trouwens- is het pad een aaneenrijgen van bedenkingen, zichtlijnen, patronen, verhoudingen tot context en omgeving.

MATT MULLICAN [COSMOLOGY]

Het oeuvre van Matt Mullican is complexer dan de gereduceerde vormentaal van zijn werken uit de jaren '90. tekeningen ontstaan vanuit een bewust en onderbewust zijn. Het zijn patronen die we kennen en herkennen en die wel als begrijpbaar ervaren. Om die reden is zijn oeuvre (af)leesbaar door iedereen. Maar meer dan het grafische is zijn werk zijn de onderlinge redenen en discussies van belang om aldus via een complex systeem van dialogen, zelf een dialoog aan te gaan met constructies. Mentale en poëtische constructies die een vertaalslag zijn van een generisch concept, een nadenken over het actuele aanwezig zijn van elke toeschouwer in een gegeven plaats.

ROMAN SIGNER

De dynamiek in het werk van de Zwitserse Roman Signer is deze van omgaan met natuurlijke elementen zoals zwaartekracht, windrichtingen, aanwezigheden van water en vuur, enz ... Het zowel indruisen tegen als het aanvaarden van bepaalde wetmatigheden geven aan zijn interventies een kracht waarbij deels humor, deels een 'sérieux' ter sprake komt maar steeds ene logisch resultaat wordt verkregen. Het gekunstelde van het tracé in het hoofd wordt omgezet naar een directe ervaring waarbij natuur(lijke) elementen aanleiding zijn om tegenreacties te doen ontstaan.

OLAFUR ELIASSON [TAKE YOUR TIME]

Het werk van de Deens-IJslandse kunstenaar Olafur Eliasson baseert zich op wetenschappelijke experimenten en is gelinkt aan allerlei natuurlijke fenomenen zoals aarde, water, lucht, e.d. Via een onderzoek naar de inpassing en/of verstoring van het ene in het andere, via een supplementaire poëtische laag, worden landschapfragmenten, doorgangen, intervallen en toevallige aanwezigheden ondersteund en in vraag gesteld. Zijn werk bezit een soort van noodzakelijkheid omdat het de natuurlijkheid der dingen beklemtoont op basis van een voor de niet onmiddellijke voor de hand liggendheid. En tezelfdertijd blijven de resulterende beelden vol poëtische verwondering overeind.

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	NOTA _ KUNST IN DE OPENBARE RUIMTE ALS ONDERLEGGER #1	29 39			

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect

ANN-VERONICA JANSSENS

Licht is sinds jaren één van de leitmotieven van de Belgische kunstenares Ann-Veronica Janssens. De ervaring van een ruimte waar geen eindlijn is, los of deze nu vanuit een rookkamer wordt ontwikkeld of vanuit de witheid met afgeronde hoeken, of het trotseren van een bouwkundige constructie door licht als bindende structureel element aan toe te voegen, geven een notie van conceptuele benadering die zich inlaat met een zekere graad van abstractie en afstandelijkheid maar onmiddellijk een vorm van aantasten geeft. Of een interventie nu tijdelijk is of blijvend, of ze nu door de handelingen van de toeschouwer gebeurt of door technische installaties, de dualiteit en meerlagigheid in het oeuvre van Janssens maakt dat elementen die zich vanuit nature reeds aanwezig zijn in het landschap te Duinbergen, door middel van een kunsttechnische bepaling, een andere e beweging tot stand brengen die meer beklijvend is of, sterker nog, waardoor de bestaande fenomenen plots totaal anders kunnen worden bekeken.

De voorgestelde beeldende kunstenaars hebben elk een rol gespeeld voor het uitschrijven van het mentale kader van dit project. Aldus zijn ze er onzichtbaar mee verbonden.
Geen enkele van deze 5 kunstenaars heeft echter reeds een interventie voorhanden dat inspeelt op de situatie. Vanuit het hiernavolgend bijsturingsmodel dient er nagedacht te worden over te nemen opportuniteiten in de gegeven context.
Elk project is een weerslag van ene proces waarbij de architect als verantwoordelijke van een masterplan niet autonoom fungeert maar zich als "curator" opstelt doorheen specifieke situaties in samenspraak met het opdrachtgevend bestuur.

, mei 2008

METHODISCHE PLANNING

_ Visie omtrent de planning van projecten bij openbare besturen en grootschalige projecten

De groeiende belangstelling vanuit aanbestedende diensten voor de aanpak van landschappelijke en stedenbouwkundige oppervlaktes met ruimtelijke consequentie, enerzijds, en de snelle ontwikkeling zowel op financieel-economisch als op ecologisch en mobiliteitsvlak, anderzijds, maken dat een nieuwe ideevorming omtrent "methodes" nodig wordt. Methodes behoren niet meer tot het vaste domein van het doelgericht ontwerpen vanuit een éénschalige of éénduidige visie, maar vragen een ruimer denkkader waarbij de nodige aanpassingen kunnen gebeuren.

Op deze wijze zijn echter de conceptuele richtlijnen en draagvlakken van een veel belangrijkere orde omdat ze een reeks van BIJSTURINGMODELLEN in zich houden en ontwikkelen. De ontwerper is hierbij een soort van conceptueel medium geworden die inherente ideeën als condities opneemt en elk ontwerp als een AANPASBAAR model opbouwt om verder te verdiepen en te VERDICHTEN.

Planning wordt hierbij gezien als het ruimtelijk resultaat van een team van specialisten op basis van de eigen specificaties en die allemaal hetzelfde doel hebben, met name: de uitwerking van een REALITEITSGEBONDEN basisconcept waarbij elke partij de andere versterkt. Het gaat om een mentaal veld van actiepunten en tussenzones dat resulteert in een collectief beeld dat zich inlaat met aanwezige tijd en ruimte.

In die zin is elk project een ANTWOORD OP RANDVOORWAARDEN en condities die eigen zijn aan een plek of een situatie. Het resultaat dient een duidelijke stellingname te zijn die zich enkel inlaat met onlosmakelijkheid met die plek en met die situatie zonder er echter een compromis van te zijn.

Het uiteindelijke plan dient een weerslag te zijn met een groot niveau van GEMEENSCHAPPELIJKHEID en met voldoende inbreng van de gebruiker vanuit een visie die onderbouwd is door specialisten. Het heeft een intelligente en culturele onderlegger die begrijpbaar is, grijpbaar en verhelderend. Strategie wordt hier bedoeld als de uitwerking van een LABORATORIUM aan mogelijkheden waarbij de dingen door eliminatie versterkt worden.

Context en inhoud zijn de belangrijke thema's om een strategische planning te voeden. Inhoud wordt ingebracht via het nadenken over de context, dwz over waarom, hoe en waar. Zo wordt CONTEXT een ruimer begrip dan omgeving en wil INHOUD meer zeggen dan de weergave van een louter functionele zonering. Methodische planning wil bijgevolg aanduiden dat een concept zich inpast in het theoretisch kader van de geschiedkundige ontwikkelingen zonder de eigen praktische verwezenlijking uit het oog te verliezen. Het is de vertaling van een VISIE dat meer is dan een plan of een beschrijving. Het fundeert zich op geschiedenis om een toekomstbeeld te ontwikkelen. Aldus zijn zowel "methodisch" als "planning" toekomstgerichte begrippen.

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				
12 06 08	REFERENTIEBEELDEN _ALGEMEEN	31 39			

Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.

1

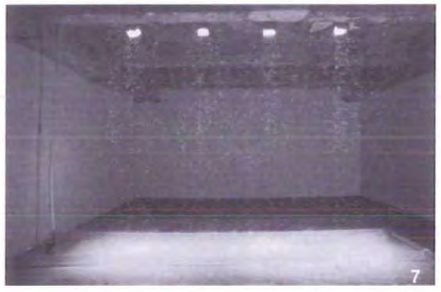

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN				Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect
12 06 08	REFERENTIEBEELDEN _ SPECIFIEK #2	32 39			

Oude duin

Verhard pad

Zandhaver (Elymus aranarius)

Nieuwe (jonge) duin

Knuppelpad

Duindoorn (Hipppophae rhamnoides)

Duinvallei

Typisch duin zandpad

Biesttarwegras (Agropyron junceum)

OOD	DUIN BERGEN _ KOSMOLOGIE EN EEN ATLAS DER BEWEGINGEN		PAPIR + STEN		Niets van deze tekening mag worden gecopieerd, vermenigvuldigd of uitgevoerd zonder schriftelijke toestemming van de verantwoordelijke architect.
12 06 08	REFERENTIEBEELDEN _ BEPLANTING	33 39			